

ening ere komne til det Resultat at stille Embedsmændene anderledes end de efter Grundloven ere berettigede til, saa vilde dette være meget uheldigt, og jeg er da enig med ærede Medlemmer i, at man vil bibringe Saar, som der slet ikke er Anledning til at bibringe, og hvorved man saaledes, som jeg strax skal søge at forklare, saa godt som Intet vil opnaae. Det, hvori jeg egentlig er uenig med min ærede Ven, som er Ordfører, hvis store Nætsfands og Kjærlighed til Lov og Orden er saa grundmuret som Nogens, — er, at jeg ikke antager, at den Afhjævelse, som paatænkes som den eneste mulige, i alle Tilfælde er den sikreste og paalideligste. Vi have et Savn i den Retning. Vi have, som det blev antydet af den ærede Minister, egentlig ikke udviklet det, som man vilde kalde administrativ Ret, nemlig, at man i visse Sager, der ere undtagne Domstolene, faaer en Afhjævelse efter visse bestemte administrative Rettsregler. Havde man dette, vilde der allerede være vundet Betydeligt med Hensyn til Afhjævelsen af saadanne Spørgsmaal, hvorom der kan opstaae Tvivl, f. Ex., som dem mellem en Minister og en Embedsmand. Dette Maskineri have vi ikke. Nu vil man fræve i Rønnings-spørgsmaal en Forhandling mellem de enkelte Ministre og Finansministeren. Der er ingen Tvivl om — jeg føler mig fuldstændig forvisset derom — at der i saa Tilfælde efterhaanden vil danne sig en sand Tradition, thi det er naturligtvis ikke Tilfældet, at saadanne Sager ville afgjøres den ene Dag paa den ene Maade og den anden Dag paa en anden Maade. Der vil være Mænd, som efterhaanden i mange Aar med Samvittighedsfuldhed og efter Samraad med Andre bearbejde og prøve disse Spørgsmaal, og som komme til det samme Resultat i det ene som i det andet lignende Tilfælde. Ministeren stoler paa disse Mænds Erklæring og træffer sin Afhjævelse i Genhold dertil. Men der er ganske vist en Mulighed for, at vedkommende Minister kan afvige i det enkelte Tilfælde fra Sagens tidligere Afhjævelse, og det er derfor, at det i det Hele taget maa ansees for rigtigt, at Lovenes Fortolkning ikke ligger hos den administrative Autoritet, som har sit Toppunkt

i verlende Ministre. Nu staaer ofte overfor Embedsmanden og Finansministeren en anden Minister, der kan give den Første Medhold imod den Sidste. Dersom f. Ex. en Sagminister forsøger Embedsmandens Interesse i et givet Tilfælde, søger Finansministeren muligt fortrinsviis i Tvivlstilfælde at hævde Statskassens Tary, — og han er den højeste Autoritet. Vi have virkelig haft den Elags Tilfælde, og ærede Medlemmer ville see af Sager, som ere bearbejdede i Ministeriet, at f. Ex. Justitsministeren og Finansministeren i Spørgsmaal af lignende Natur have nærret heelt forskellige Ansættelser. Her vil man dog indrømme, at der meget naturligt kan reise sig store Tvivl om, hvem der i et saadant Tilfælde har Ret. Naar Justitsministeren, som er vant til at tumle med Love, opfatter Loven paa een Maade, og Finansministeren, som skal være den endelig afgjørende, og som maaskee er noget ny i sin Gjærning eller til denne medbringer forudfattede Meninger, afgjør Sagen paa den modsatte Maade, da vil der nødvendigviis opstaae en meget stor Tvivl, og der vil meget let opstaae den Tro hos Embedsmanden, at den trufne Afhjævelse er urigtig, en Tro, som derfor slaaer ned og fremkalder Mistillid til Regeringsmyndigheden. Det er for de ganske saa Tilfælde, som virkelig kunne indtræde, at det i mine Tanker er rigtigt, at en Recurs kan finde Sted. Det kan være uhyggeligt eller misligt, at Saadant finder Sted, men det er ofte Tilfældet med Processer, at Folk, der staae udenfor Parterne, ville sige, at det var meget bedre, at ingen Proces fandt Sted. Lad os tænke os Familieprocesser. Det kunde ikke falde Nogen ind ved Lov at sige: Medlemmer af Familier, der ere saa og saa nær beslægtede, maae ikke føre Proces med hinanden, og dette er dog fuldkommen saa uhyggeligt, som at en Embedsmand kan føre Proces med Administrationen. Faren er i Virkeligheden ikke saa stor, som det kunde synes. Hvis en Embedsmand under Justitsministeriet fører Proces med Finansministeren og har Justitsministeren for sig, kan jeg ikke see, at det Underordnings- og Lydighedsforhold, som fordres hos Embedsmanden overfor hans Overordnede, vil blive